

УДК 316.25

Д. Г. БУЛАВІН

СОЦІАЛЬНА ДЕРЖАВА ТА ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ПОКАЗНИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАДИ

Стаття присвячена відповідальності влади, що пов'язано з процесом державотворення та діяльності владних структур на різних рівнях. Прикладом соціальної відповідальності влади є несення покарання за порушення своїх зобов'язань та повноважень. Суб'єктами державної відповідальності було виділено: Кабінет Міністрів, депутатів Верховної Ради, прем'єр-міністра, Президента України. До соціальної відповідальності держслужбовців відносять політичну, юридичну та моральну відповідальність.

Ключові слова: соціальна держава, державне управління, соціальна відповідальність.

У зв'язку з економічними, соціальними проблемами та важкою ситуацією на Сході України виникає потреба в соціальній допомозі, захисті та забезпеченні людей з боку держави. Саме соціальна держава визнає людину як найвищу соціальну цінність.

Метою статті є виявлення ролі соціальної держави та державного управління в процесі реалізації соціальної відповідальності. Для досягнення окресленої мети було поставлено такі завдання: визначити та здійснити систематизацію теоретичних підходів і досліджень соціальної держави й державного управління; визначити теоретичні підходи та дослідження соціальної відповідальності; описати приклади застосування, перспективи розвитку та подальше застосування соціальної відповідальності.

З-поміж досліджень та публікацій які стосувались соціальної держави, можна назвати праці Е. Букодї, Р. Роберта, Г. Віленського, Ч. Лебо, Н. Гінсбурга, А. Готьє, Ж. Делора, К. Еспінг-Андерсена, Т. Тілтона і Н. Ферніса, А. Сапіра, якими було запропоновано основні класифікації моделей соціальної держави. Серед українських науковців виділяють праці Е. Гансової, В. Гілко, О. Воронька, С. Дубенко, Т. Желюк, Н. Нижник, Л. Кормич, О. Лисенко, В. Лугового, В. Князева В. Олуйка, О. Оболенського, В. Шаповала.

Н. Хома [16] вивчала сучасний політологічний концепт держави, її основні тенденції розвитку. Л. Титаренко [15] досліджувала становлення, розвиток та перспективи соціально орієнтованої держави в Україні, розглядала питання, пов'язані з аналізом соціальної політики, наукових концепцій соціального розвитку. Історична ретроспектива та сутність поняття "соціальна держава". О. Пищуліна [12] здійснила аналіз історії формування уявлень про соціальну державу, її сутність та основні функції.

У сучасних умовах на державотворення як суб'єкт управління покладається відповідальність за всі несприятливі наслідки, викликані непра-

вовим або невмілим використанням владних повноважень. Саме такий підхід є однією з умов ефективної діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а відповідно, й політичної стабільності в державі.

У державному управлінні виділяють такі види відповідальності: політична, юридична та моральна. Крім названих видів, українська теорія права виділяє ще й конституційну відповідальність, яка застосовується до державних органів чи вищих посадових осіб держави за конституційні правопорушення, тобто порушення основного закону чи встановлених ним норм. Конституційне правопорушення можна визначити як протиправні винні діяння органів влади або інших суб'єктів, які посягають на форму правління, державний устрій та порядок утворення органів держави, конституційні права громадян. Наслідком такої відповідальності є відставка прем'єр-міністра, уряду, окремого міністра, імпічмент президента, розпуск парламенту [4].

Актуальність проблеми зростає з огляду на основоположні конституційні положення, викладені, зокрема, у ст.19 Конституції України. Оскільки йдеться про відповідальність органів державної влади, посадових і службових осіб, наділених владними повноваженнями, то є доцільним вживання поняття “публічно-правова відповідальність”. Тобто якщо брати механізм юридичної відповідальності в цілому, то в цьому випадку мова йде про його державно-правовий склад, відображення цього складу в Конституції та законах, що стосуються державного управління. Як зазначається в науковій літературі: “У найбільш загальному вигляді відповідальність у державному управлінні можна розглядати як відносини, що забезпечують інтереси і свободу взаємопов'язаних сторін, які гарантовані суспільством і державою. Зміст відповідальності розкривається в діях, спрямованих на забезпечення найбільш доцільних соціальних зв'язків” [5].

Аналізуючи поняття конституційно-правової відповідальності, іноді до її особливостей відносять те, що вона може мати місце за умов, коли норми права взагалі не порушуються. У таких випадках відповідальність пов'язується з тими діями, котрі розцінюються як негативні в політичному плані. Що стосується державних службовців, то в чинній системі права України їх конституційна відповідальність не передбачена.

В умовах демократично організованого суспільства чільне місце в системі відповідальності за здійснення державної влади посідає політична відповідальність, яка настає за неспроможність органів державної влади та посадових осіб розробляти та втілювати в життя політику, яка відображає прогресивні напрями розвитку суспільства, максимально корисні для блага людей. Цей вид відповідальності – нове явище у сфері виконавчої влади, а тому є найменш розробленим у науці.

Суб'єктом політичної відповідальності є ті носії виконавчої влади, які реально визначають зміст державно-управлінської діяльності. Політич-

на відповідальність в Україні застосовується щодо уряду та його членів, які мають статус політичного діяча. Кабінет Міністрів несе політичну відповідальність, що має подвійну природу: колективну (солідарну) та індивідуальну [7].

Колективна (солідарна) політична відповідальність Кабінету Міністрів перед Президентом України має місце у випадку прийняття останнім рішення про припинення повноважень Прем'єр-міністра. Внаслідок цього глава уряду зобов'язаний невідкладно подати Президентові України заяву про відставку Кабінету Міністрів. Вимушена або обов'язкова відставка уряду відбувається також у випадку прийняття більшістю від конституційного складу Верховної Ради України резолюції недовіри Кабінету Міністрів за результатами розгляду за пропозицією не менш як однієї третини народних депутатів. Щоправда, згідно зі ст. 87 Конституції, питання про політичну відповідальність Кабінету Міністрів не може розглядатися Верховною Радою більше ніж один раз протягом однієї чергової сесії, а також протягом року після схвалення програми діяльності уряду.

Кожен член уряду може бути звільнений з посади у будь-який момент главою держави. Це так звана індивідуальна політична відповідальність членів Кабінету Міністрів. Разом з тим кожен член уряду має право з політичних чи особистих мотивів заявити Президентові про свою відставку. Заява про відставку на ім'я глави держави подається через Прем'єр-міністра, який зобов'язаний невідкладно доповісти про заяву Президентові України і повідомити свої міркування стосовно прийняття чи неприйняття відставки. Відставка Прем'єр-міністра з будь-яких причин тягне відставку уряду в цілому. Такий самий наслідок настає і у випадку смерті глави уряду.

Політична відповідальність уряду є важливим фактором підтримки ефективності та легітимності його роботи. У першому випадку вона слугує стимулом для належної діяльності та недопущення зловживань (під загрозою відставки), у другому – є індикатором підтримки уряду (його політики) парламентською більшістю [10].

Слід зазначити, що політична відповідальність має суттєві відмінності від юридичної, адже вона є значно суб'єктивною й відносною, оскільки немає абсолютних і формалізованих критеріїв оцінювання стану державного управління на тому чи іншому етапі розвитку суспільства і в тих чи інших умовах [7].

Ще одним видом соціальної відповідальності у державному управлінні є моральна відповідальність державних службовців, яка настає за моральні проступки. Моральна відповідальність у сфері державного управління виходить із загальних моральних принципів та норм стосовно специфічних особливостей професії державного службовця. Вони пов'язані з етичним аспектом праці держслужбовців, які є учасниками непростих

взаємовідносин з колегами, підлеглими, керівництвом, у процесі яких можуть виникати конфлікти, різні проблеми. Моральний бік їх діяльності та характер зв'язків і взаємовідносин в офіційно-службових стосунках визначають моральні стандарти поведінки державних службовців, закріплені нормами професійної етики, службового етикету, які виявляються через культуру ділового шикування, регулюючи і регламентуючи відносини між керівниками і підлеглими, між держслужбовцями різних рангів [8].

Моральна відповідальність ґрунтується як на нормах права, а саме ст. 56 Конституції України, ст. 152 КЗпПУ, статтях 5, 11, 12, 14, 30, 31 Закону "Про державну службу", загальних правилах поведінки державних службовців, так і нормах моралі (без їх відповідного формального оформлення) [65, с. 94]. Особливим морально-стимулювальним фактором у сфері державної служби є прийняття державними службовцями присяги (ст. 17 Закону "Про державну службу"). Саме інститут присяги у концентрованому вигляді формулює засадничі вимоги до державних службовців, їхньої діяльності, дає чіткі підстави для спільного, єдиного розуміння цілей, завдань державного управління кожним державним службовцем та своєї конкретної ролі у складному механізмі державної влади. Запровадження інституту присяги в державній службі України має за мету сприяти найкращій реалізації можливостей державного службовця в загальному механізмі державного управління. Вона має виконувати функцію морального чинника, який стимулював би службовця до прагнення функціонувати хоча б у межах її текстового змісту [6].

Суб'єктом застосування заходів моральної відповідальності є колектив державного органу чи колектив його структурного підрозділу, у якому працює державний службовець. Тобто це обов'язково має бути представник громадськості, а не адміністрації. Суттю застосування моральної відповідальності є осуд з боку колективу правників органів державної влади, які порушили етику поведінки державного службовця, що не тягне за собою формального оформлення та негативних наслідків формального характеру [9].

Значну роль у створенні механізмів узгодження інтересів найманих працівників (профспілок), роботодавців і органів влади, а також їх взаємодії відіграє держава. Тому для успішного й ефективного здійснення функції управління та задоволення соціальних потреб суспільства необхідні чинники для її ефективності та контролю. Одним із таких показників є соціальна держава, яка визнає людину найвищою соціальною цінністю, надає соціальну допомогу індивідам, які потрапили у важку життєву ситуацію, з метою забезпечення кожному гідного рівня життя, перерозподіляє економічні блага відповідно до принципу соціальної справедливості і своє призначення вбачає в забезпеченні громадського миру і злагоди в суспільстві [1].

Поняття “соціальна держава” було введено в науковий обіг Лоренцом фон Штайном у 1850 р. Ідеологічною основою “соціальної держави” стали погляди англійського економіста Джон Кейнса, який обґрунтував необхідність державного втручання в соціально-економічну сферу з метою запобігання економічним кризам, безробіттю, підвищенню добробуту населення через перерозподіл доходів між різними соціальними прошарками.

У Конституції Україна проголошена демократичною, соціальною, правовою державою. Конституційне закріплення соціального принципу державного устрою України підтверджує той факт, що соціальна функція є пріоритетною [2].

Держава, допомагаючи підприємницьким колам, бере на себе витрати, які представники бізнесу часто не в змозі покрити. Йдеться у першу чергу про витрати на токсичність, вичерпання ресурсів та транспортні мережі. Саме новітня, соціально-відповідальна держава протягом тривалого історичного розвитку найбільше піклувалась про поліпшення екології та відновлення природного балансу. Вона історично сприяла розвитку транспортної інфраструктури – мостів, каналів, залізничних колій, аеропортів, адже витрати на її створення з боку держави є значно більшими, ніж з боку представників бізнесу. Інститут держави, починаючи з початку ХХ ст., розширює свої функції і через мережу своїх інституцій та якісно нову функцію бюрократії надає підтримку різним соціальним групам. Поступово соціальна держава набуває правового характеру соціокультурного визнання, згідно з яким підтримка широких верств населення через закріплення прав громадян на соціальні гарантії з боку держави знаходить правове закріплення в європейських цивільних кодексах та конституціях [11].

Принципи соціальної держави є основою конструювання дій щодо регулювання суспільних відносин, їх зміст деталізується в актах національного законодавства і міжнародних договорах. Принцип взаємної відповідальності передбачає чітке визначення та розподіл сфери соціальної відповідальності всіх рівнів влади й управління, соціальних партнерів, суспільства та кожного громадянина, залучення громадян до участі в управлінні державою, створення умов саморегуляції соціальних процесів індивідами та їх громадськими об’єднаннями. Відповідальність держави та органів державної влади поширюється на прийняття і реалізацію законів, дотримання конституційних прав і свобод громадян, витрачання бюджетних коштів тощо [14].

Розбудова соціальної держави в Україні має відповідати тенденціям світового розвитку, визначатися необхідністю соціальної інтеграції нашої країни до європейської та інших міжнародних соціальних систем і відповідати історичному прагненню українців до свободи, вільного розвитку та самореалізації творчого (трудового) потенціалу особистості.

Найважливішою функцією державних органів влади є гарантування виконання законодавства. Крім того, держава виконує інші функції: реформаторську; захисну; партнерську; протекціоністську; інформаційно-консультативну; арбітражну; представницьку (лобіювання інтересів); навчально-освітню та ін. [13].

Виділяють такі функції соціальної держави: захисна, яка реалізується шляхом створення дієвого механізму захисту людини від реальних і потенційних ризиків та їх наслідків, порушень прав і свобод особистості, соціального забезпечення і соціальної підтримки населення, захисту від бідності; стимулювальна, яка реалізується шляхом забезпечення вільного розвитку особистості та підприємницької діяльності, соціальної орієнтації ринкової економіки, за яких економічна свобода спрямовується на досягнення продуктивної зайнятості, високої якості трудового життя та в інтересах загального людського розвитку; інвестиційна, яка реалізується шляхом спрямування ресурсів держави на заохочення бізнесу і громадян до внеску в розвиток соціальної сфери, охорону навколишнього середовища; емансипаторська (звільнення від залежності), яка реалізується шляхом створення правових, економічних, соціальних та інших умов і можливостей для розвитку людини, доступу до соціальних благ; адміністративна, яка передбачає контроль держави за дотриманням прав і свобод громадян, реалізацією законодавства, забезпечення суспільної злагоди на основі постійного соціального діалогу держави і суспільства.

Комунікативна функція реалізується через соціальний діалог у процесі взаємодії різних соціальних груп і владних структур щодо узгодження їх інтересів у політичній, соціально-економічній та трудовій сферах. Соціальний діалог є процесом узгодження на різних рівнях напрямів розвитку країни, регіону або окремих підприємств. При авторитеті принципним елементом, навколо якого організований цілий комплекс діяльності партнерів, є можливість приділення уваги різноманітним інтересам соціальних груп при прийнятті рішень, постановка стратегічних цілей та розробка програм розвитку. Функції соціального діалогу полягають у тому, що завдяки можливості артикуляції та модифікації своїх інтересів соціальні партнери можуть досягати порозуміння, що, у свою чергу, призводить до вищого рівня їх ідентифікації зі змістом згоди та вироблення у цих рамках програм діяльності. Прикладом сфер використання соціального діалогу можуть бути такі: 1) політична сфера передбачає розробку законів, міжнародних договорів, норм і правил. Світовим стандартом цього є Організація Об'єднаних Націй, зокрема її спеціалізований орган у трудових відносинах – Міжнародна організація праці, діяльність якої побудували на засадах тристоронньої співпраці; 2) економічна сфера стосується виробництва товарів, послуг і способів регулювання ринків. Характерними прикладами в цьому випадку є Європейський Союз, Світова організація торгівлі, Об'єднання країн виробників та експортерів нафти; 3) під сферою

праці передуючають систему соціально-трудових відносин між найманими працівниками, роботодавцями та державою, що забезпечує регулювання цих відносин і узгодження інтересів на основі колективних договорів і угод [3].

Відповідно до класичної моделі Міжнародної організації праці, соціальний діалог впроваджується на засадах трипартизму або двопартизму. Трипартизм – це процес взаємодії держави, роботодавців та працівників (через їхніх представників) як рівних і незалежних партнерів у прагненні знайти способи вирішення тих питань, що становлять взаємний інтерес. Двопартизм (або біпартизм) – це процес взаємодії, за допомогою якого досягаються, заохочуються або схвалюються прямі домовленості про співпрацю між роботодавцями та працівниками (або їхніми організаціями). Сторони та рівні соціального діалогу: соціальний діалог здійснюється на національному, галузевому, територіальному та локальному (підприємство, установа, організація) рівнях на тристоронній або двосторонній основі. До сторін соціального діалогу належать: на національному рівні – профспілкова сторона, суб'єктами якої є об'єднання професійних спілок, які мають статус Всеукраїнських; сторона роботодавців, суб'єктами якої є об'єднання організацій роботодавців, які мають статус всеукраїнських; сторона органів виконавчої влади, суб'єктом якої є Кабінет Міністрів України; на галузевому рівні – профспілкова сторона, суб'єктами якої є всеукраїнські профспілки та їх об'єднання, що діють у межах певної уваги або кількох видів економічної діяльності; сторона роботодавців, суб'єктами якої є всеукраїнські об'єднання організацій роботодавців, що діють у межах певної уваги або кількох видів економічної діяльності; сторона органів виконавчої влади, суб'єктами якої є відповідні центральні органи виконавчої влади; на територіальному рівні – профспілкова сторона, суб'єктами якої є профспілка відповідного рівня та їх об'єднання, що діють на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці; сторона роботодавців, суб'єктами якої є організації роботодавців та їх об'єднання, що діють на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці; сторона органів виконавчої влади, суб'єктами якої є місцеві органи виконавчої влади, що діють на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці; на локальному рівні – сторона працівників, суб'єктами якої є первинні профспілкові організації, а в разі їх відсутності – вільно обрані для ведення колективних переговорів представник (представники) працівників; сторона роботодавця, суб'єктами якої є роботодавець та (або) уповноважені представники роботодавця. Соціальний діалог може здійснюватися в різних формах. До головних із них належать: обмін інформацією; консультації; узгоджувальні процедури; колективні переговори з укладення колективних договорів та угод [3].

Соціальна держава передбачає реалізацію соціально-орієнтованої ринкової економіки, яка має створити середовище, у якому працездатна

людина найбільш повно реалізуватиме свої економічні, трудові та соціальні права, забезпечуватиметься вільний розвиток особистості. Соціальна держава має проводити активну і сильну соціальну політику. Активну в тому розумінні, щоб вчасно реагувати на вимоги часу, і сильну, щоб фактичний рівень соціальних гарантій і соціальних послуг надавав змогу забезпечувати достатній життєвий рівень. Для розробки моделі соціальної держави необхідно здійснювати відповідні заходи із залученням усіх суспільних сил. Результати розробки моделей соціальної держави мають відповідати соціальним очікуванням людей.

Враховуючи мету й завдання соціальної держави, виникає необхідність її застосування за всіма напрямками державного управління. У сучасному демократичному суспільстві державна влада поділяється на три напрями: законодавчий, у якому зміст і завдання здійснюються парламентом; виконавчий, який представлений урядом, міністерствами, відомствами та місцевими органами управління; судовий, представлений судовими органами. Відповідно до вищесказаного, у соціальній державі парламент має ухвалювати закони, якими мають керуватись соціальні партнери у процесі своєї діяльності. Виконання цих законів забезпечується за допомогою актів управління, засобів контролю та в соціально-трудої сфері. Судова влада здійснюється через органи юрисдикції, які беруть участь у вирішенні колективних трудових спорів.

Висновки. Соціальна держава приділяє важливу роль соціальній відповідальності та належному ставленню до державного управління, що дає змогу владі бути прозорою та створювати умови, які задовольнятимуть суспільні потреби шляхом узгодження інтересів усіх, а також виконанню вимог громадян з питань соціально-економічної політики.

Список використаної літератури

1. Авер'янов В. Адміністративна реформа. Науково-правове забезпечення // Віче. – 2002. – № 3. – С. 19–23.
2. Авер'янов В. Б. Виконавча влада: конституційні засади і шляхи реформування / В. Б. Авер'янов, О. Д. Крупчан. – Харків : Право, 1998. – 37 с.
3. Авер'янов В. Інститут державних секретарів: від концептуальної моделі до практичного запровадження / В. Авер'янов // Вісник державної служби України. – 2002. – № 1. – С. 71–78.
4. Громадська Н. А. Держава та її роль у соціальному діалозі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/337/9.pdf>.
5. Державна виконавча влада в Україні формування та функціонування // Збірник наукових праць : в 2 ч. / наук. кер. Н. Р. Нижник. – Київ. Вид-во УАДУ, 2000. – Ч. 1. – С. 9.
6. Державне управління в Україні централізація і децентралізація / відп. ред. проф. Н. Р. Нижник. – Київ : Вид-во УАДУ, 1997. – С. 156.
7. Дроньє А. Основні принципи успішного керівництва установою : методичні рекомендації / А. Дроньє. – Київ : Вид-во УАДУ, 1995. – С. 51.
8. Мельничук В. Норма нашого життя – марнотратство. Фінансовий контроль як необхідна складова державного управління // Голос України. – 2001. – 6 вер. – С. 4.
9. Общая теория управления. – Москва, 1994 – С. 166–187.

10. Павленко Р. Моделі реалізації парламентської відповідальності уряду / Р. Павленко // Нова влада. Збірник аналітичних матеріалів. – Київ : Факт, 2000. – Т. 1 (1) – С. 5.
11. Павленко Р. Общая теория управления. Президентсько-парламентська форма правління і слабкість парламентських партій в Україні / Р. Павленко // Нова влада. Збірник аналітичних матеріалів. – Київ : Факт, 2000. – Т. 2. – С. 18–33.
12. Пасько Я. І. Соціальна держава і громадянське суспільство: співпраця versus протистояння : монографія / Я. І. Пасько. – Київ : ПАРАПАН, 2008. – 270 с.
13. Пишуліна О. М. Історична ретроспектива та сутність поняття “соціальна держава” [Електронний ресурс] / О. М. Пишуліна. – Режим доступу: http://old.niss.gov.ua/book/StrPryor/StPrior_12/18.pdf.
14. Соціальна держава [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Соціальна_держава.
15. Тарасова С. Экономическая теория благосостояния / С. Тарасова. – Москва, 2001. – 223 с.
16. Титаренко Л. Становлення, розвиток та перспективи соціально орієнтованої держави [Електронний ресурс] / Л. Титаренко. – Режим доступу: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-01\(1\)/Titarenko.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-01(1)/Titarenko.pdf).
17. Хома Н Соціальна держава третього тисячоліття: модернізована модель [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ipiend.gov.ua/uploads/nz/nz_71/homa_sotsialna.pdf.

Стаття надійшла до редакції 12.10.2016.

Булавін Д. Г. Социальное государство и государственное управление как показатели социальной ответственности власти

Статья посвящена ответственности власти, что связано с процессом государствообразования и деятельности властных структур на разных уровнях. Примером социальной ответственности власти является несение наказания за нарушение своих обязательств и полномочий. Субъектами государственной ответственности были выделены: Кабинет Министров, депутаты Верховной Рады, премьер-министр, Президент Украины. К социальной ответственности госслужащих относят политическую, юридическую и моральную ответственность.

Ключевые слова: *социальное государство, государственное управление, социальная ответственность.*

Bulavin D. G. Welfare State and Public Administration as Indicator of Power

The article is devoted to a very important topic today, the responsibility of government. This area is associated with the process of state and government structures at different levels. Examples of social responsibility of government is incurring penalties for breach of their duties and powers, social protection, social insurance, social assistance. The subjects of state responsibility has been allocated, Cabinet Ministers, Members of Parliament, the Prime Minister, the President of Ukraine. Responsibility is based on public liability based on the constitution and the laws relating to public administration. Social Responsibility power manifested in good governance the country to ensure its development in the economic, scientific, technical, social, cultural and other fields; implementation of the announced objectives, programs, commitments and social standards; Regular reporting to officials and state institutions to the public for the delegated powers and duties, answers to important issues of concern to society, and so on. Among the types of government responsibility was defined political, legal and moral responsibility. Political, legal and moral responsibility of authorities is an essential element of their effectiveness. Also, the relationship between the social state, business entities and conscious citizens should be formed based on mutual responsibility, which is a kind

way to limit the political power of the state and creating a civilized framework for business and human behavior. Principles of liability specified in the standards of conduct of official etiquette, articles and laws, taking the oath. The main focus of the welfare state should be the child's general social problems, provision of public goods and compliance with the order. The process of formation of the welfare state began through infrastructure development, assistance to enterprises and then perform important tasks for society. The welfare state defines man supreme value, provides assistance to people in difficult life situation in order to ensure a decent standard of living. The main functions of the welfare state include: protective, stimulating investment, communicative. Communicative function of the welfare state implemented through social dialogue. Social dialogue is through the process of harmonization of the various parties of their interests. The result of social dialogue is to reach understanding and consensus to develop joint programs. In the world of performing the role of social dialogue, the United Nations and in labor relations International Labour Organisation. Economic sector related to the production of goods, services and ways of regulating markets. Parties to social dialogue in labor relations are the following participants: employees, employers, state. The welfare state, as a party of social dialogue involves the implementation of a socially oriented market economy in which the employee is most fully realize the economic, labor and social rights. Building a social state in Ukraine must meet the trend of world development, the need for our country to enter the European space.

Key words: welfare state, public administration, social responsibility/.